

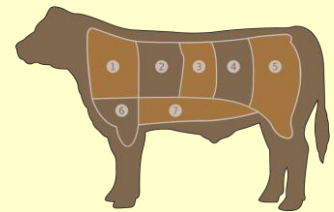
UBÓJ Z KONIECZNOŚCI POZA RZEŻNIĄ:

Kwestie uboju zwierząt poza rzeźnią reguluje niemal w całości Rozporządzenie 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r., ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego w załączniku III, sekcji I, rozdziału VI.

OGÓLNE ZASADY I WARUNKI UBOJU ZWIERZĄT POZA RZEŻNIĄ:

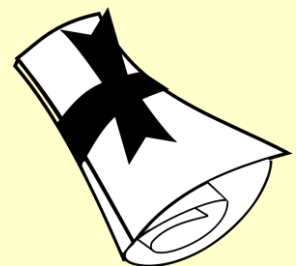
- ubój z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią dotyczy sytuacji, gdy zdrowe zwierzę z gatunku świnia, owca, koza, krowa, czy koń, **ulegnie wypadkowi** co uniemożliwi mu naturalne poruszanie się oraz transport do rzeźni; (np. złamana kończyna, kręgosłup);

- ubój z konieczności dozwolony jest aby istniała możliwość **uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia**;

- o tym, czy zwierzę może zostać poddane ubojowi z konieczności może zdecydować **jedynie lekarz weterynarii !!!**;

- ubój z konieczności może wykonać jedynie osoba posiadająca **odpowiednie kwalifikacje** (ukończyły **18 lat**; posiadają wykształcenie **co najmniej zasadnicze zawodowe**; odbyły **szkolenie teoretyczne oraz trzymiesięczną praktykę** na stanowisku ubojowym, pod stałym nadzorem osoby posiadającej udokumentowany 3-letni staż pracy na stanowisku ubojowym”;

- podstawową zasadą podczas dokonywania uboju z konieczności jest działanie w taki sposób, aby oszczędzić zwierzętom wszelkiego niepotrzebnego bólu i cierpienia. Należy spełnić wymagania dotyczące ochrony zwierząt podczas uboju. Zwierzę powinno być **ogłuszone i wykrwawione** zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Rady nr 1099/2009;

- w miejscu dokonania uboju można również, **pod nadzorem wezwanego lekarza weterynarii**, usunąć z tuszy żołądek oraz jelita zwierzęcia. Usunięte narządy należy oznakować (w sposób umożliwiający ich identyfikację z daną tuszą) i wraz z tuszą przewieźć do rzeźni;

- tusza zwierzęcia wraz z przynależnymi do niej narządami wewnętrznymi **muszą być przewiezione do rzeźni, gdzie urzędowy lekarz weterynarii dokona badania poubojowego** i wyda ocenę przydatności mięsa do spożycia;

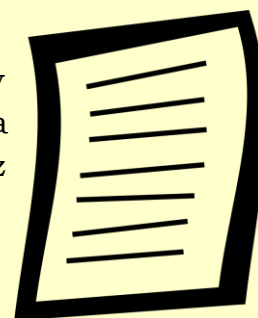
- jeżeli od chwili dokonania uboju do przybycia do rzeźni upływa **więcej niż dwie godziny**, tusza musi zostać schłodzona. Jeżeli klimat na to zezwala, nie ma konieczności poddawania zwierzęcia chłodzeniu aktywnemu (ten wymóg odnosi się do środków transportu rzeźni; należy pamiętać, że w przypadku gdy warunki transportu będą niewłaściwe i będzie to miało negatywny wpływ na jakość finalną mięsa, tusza może zostać uznana za niezdatną do spożycia);

- Do rzeźni wraz z tuszą i narządami wewnętrznymi zwierzęcia muszą być dostarczone następujące dokumenty:

a) oświadczenie rolnika - stwierdzające tożsamość zwierzęcia oraz zawierające informacje na temat weterynaryjnych produktów leczniczych lub innych środków, jakie podawano zwierzęciu lub wobec niego stosowano, z wyszczególnieniem dat podawania i okresów karencji;

b) zaświadczenie lekarza weterynarii - stwierdzające korzystny wynik badania przedubojowego, datę i czas przeprowadzenia tego badania, przyczynę dokonania uboju z konieczności oraz informację na temat leczenia, jakiemu poddane było to zwierzę;

c) Informacje dotyczące łańcucha żywnościowego zwierząt kierowanych do uboju;

d) paszport zwierzęcia – w przypadku bydła;

- w sytuacji, gdy tusza zostanie oceniona jako niezdatna do spożycia przez ludzi, poddawana jest utylizacji (kto ponosi **koszt utylizacji zależy od umowy jaka została zawarta pomiędzy właścicielem zwierzęcia a podmiotem prowadzącym rzeźnię – czyli dokonującym uboju z konieczności**). Tusza taka może również za zgodą urzędowego lekarza weterynarii zostać przeznaczona do skarmiania mięsożernych zwierząt futerkowych.

- w przypadku przeprowadzenia uboju z konieczności zwierząt z gatunku **bydło, owce, kozy lub świnie**, konieczne jest powiadomienie o tym zdarzeniu **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**. Należy pamiętać, że ubój bydła, owcy lub kozy należy zgłosić **w terminie 7 dni**, natomiast ubój świni **w terminie 30 dni** od dnia dokonania uboju z konieczności.

W zakresie odpowiedzialności karnej:

Postępowanie po uboju z konieczności w gospodarstwie, niezgodne z art. 17 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie:

- art. 25 pkt. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach

pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. nr 17 poz. 127 ze zm.)
”Kto: [...] poddaje ubojowi zwierzęta poza rzeźnią, wbrew przepisom art. 17,
- **podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.**

OPRÓCZ PRZEPISÓW REGULUJĄCYCH KWIESTIE DOBROSTANU ZWIERZĄT, IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT, HIGIENY UBOJU I OBRÓBKI POUBOJOWEJ, PRZY DOKONYWANIU UBOJU Z KONIECZNOŚCI NALEŻY PRZESTRZEGAĆ RÓWNIEŻ PRZEPISÓW USTAWY O OCHRONIE ZDROWIA ZWIERZĄT I ZWALCZANIU CHOROÓB ZAKAŹNYCH ZWIERZĄT.

Uboju z konieczności nie należy mylić z ubojem zwierząt w gospodarstwie - na użytek własny – zwłaszcza w przypadku bydła powyżej 6-go miesiąca życia. Więcej informacji na temat uboju gospodarczego w celu pozyskiwania mięsa na użytek własny – patrz ulotka na stronie www.gdansk.wiw.gov.pl

Dokonanie uboju z konieczności jest możliwe po indywidualnych ustaleniach z właścicielem rzeźni, jeśli wyrazi on zgodę na przyjęcie tuszy zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności. Rzeźnia nie ma obowiązku przyjęcia tuszy takiego zwierzęcia. W przypadku, gdy konieczne jest bezzwłoczne zabicie zwierzęcia w celu zakończenia jego cierpień, a niemożliwe jest przeprowadzenie uboju z konieczności zwierzę musi zostać uśmiercone przez lekarza weterynarii przez podanie środka usypiającego; tusza takiego zwierzęcia nie nadaje się do spożycia przez ludzi!!!

KREW POZYSKANĄ ZE ZWIERZĘCIA Poddanego ubojowi z konieczności należy zebrać do pojemnika – powinna ona być transportowana razem z tuszą zwierzęcia i zagospodarowana dopiero po uzyskaniu pozytywnego wyniku badania poubojowego. Nie należy wylewać takiej krwi „na pole”, do kanalizacji (z uwagi na możliwość wystąpienia zagrożenia rozprzestrzenienia chorób zakaźnych zwierząt oraz z uwagi na fakt, że krew bydła stanowi produkt uboczny pochodzenia zwierzęcego i musi być zagospodarowana zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami).

Należy jednak pamiętać, że nie każde zranione zwierzę „z miejsca kwalifikuje się do uboju z konieczności”. [...] zranione zwierzęta mogą być uznawane za zdolne do transportu, jeśli są lekko zranione a transport nie spowoduje dodatkowego cierpienia; w razie wątpliwości, konieczna jest decyzja lekarza weterynarii;